

УДК: 636. 084. 52 : 636.4
© 2010

С. М. Суховуха*

Вінницький національний аграрний університет

ПРОДУКТИВНІСТЬ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ПРИ ЗГОДОВУВАННІ ЖИРОВОЇ ТА ЖИРОЛІЗИНОВОЇ ДОБАВОК

Показано, що згодовування молодняку свиней жиркової та жиролізинової добавок сприяє збільшенню середньодобових приростів на 9,4 та 16,2 %, а також зменшенню витрат кормів на 1 кг приросту на 4,2 та 10,4 %.

***Ключові слова:** молодняк свиней, лізин, жирова добавка, раціон, згодовування, приріст, продуктивність.*

Досягнути високої продуктивності і раціонального використання кормів можливо лише за умови забезпечення тварин необхідною кількістю енергії, протеїну, жиру, вуглеводів, мінеральних та біологічно активних речовин. Повноцінна й достатня годівля тварин виступає одним з найбільш дієвих зовнішніх факторів впливу на характер та інтенсивність обміну речовин і, як наслідок, зумовлює їх продуктивність.

При недостатній годівлі у тварин затримується ріст і розвиток, знижується продуктивність, порушуються відтворні функції, зростають витрати кормів, а у випадку тривалої нестачі енергії та окремих поживних речовин - порушується обмін речовин, виникають хвороби, що завдає значних збитків господарству [1, 3].

Період вирощування поросят після відлучення від свиноматки найбільш відповідальний, так як у цей час вони дуже вимогливі до повноцінної годівлі, а натомість відбувається перехід з молочної годівлі на раціони з переважним вмістом рослинних кормів, які значно поступаються за кількістю енергії та жиру.

При використанні жирів у складі кормосуміші поліпшуються ріст і розвиток тварин, знижуються витрати кормів на одиницю продукції, раціональніше витрачаються протеїн та інші поживні й біологічно активні речовини, а також поліпшуються смакові якості свинини. У раціони свиней залежно від віку й живої маси рекомендується рядом авторів вводити від 2 до 15 % жирів [2, 4].

Матеріал і методика досліджень. Дослідження проводилось на трьох групах-аналогах поросят великої білої породи, по 12 голів в кожній.

*Науковий керівник: доктор сільськогосподарських наук Костенко В. М.

Групи формувались з урахуванням живої маси, віку, походження. Поросят було відлучено у 60-добовому віці з середньою живою масою 17,1 кг. Живу масу тварин визначали щомісячно шляхом індивідуального зважування, а загальний та середньодобовий прирости розраховували методом.

Науково-господарський дослід був проведений в умовах ТОВ «Липовецьке» Липовецького району Вінницької області за наступною схемою (табл. 1).

1. Схема дослідів

Групи	Кількість тварин, гол.	Характеристика годівлі за періодами		
		зрівняльний, 20 діб	основний, 90 діб	заключний, 90 діб
I – Контрольна	12	20	ОР*	ОР
II – Дослідна	12	20	ОР+ жирова добавка – 26 г	ОР
III – Дослідна	12	20	ОР+ жирова добавка – 26 г+ L-лізинова добавка – 0,80 г	ОР

Примітка: ОР* - основний раціон (у середньому за період дослідів)

Зменшення кількості жиру в раціонах відлучених поросят призводить до зниження ефективності використання потенціалу росту свиней. Тому відразу після відлучення поросят від свиноматок, щоб не допустити зниження продуктивної дії раціонів, необхідно згодовувати їх з підвищеною концентрацією енергії та інших поживних речовин, в першу чергу незамінної амінокислоти лізину.

Для підвищення концентрації енергії та збільшення вмісту незамінної амінокислоти лізину використовували нехарчову соняшникову олію та синтетичну амінокислоту L-лізин. Це дало змогу в дослідних групах підвищити вміст сирого жиру до 5,1 % від сухої речовини корму, що дорівнювало вмісту жиру в сухій речовині до відлучки та зберегти співвідношення між жиром та лізином.

Основний раціон (у середньому за період дослідів) складався із кормів, що виробляються у господарстві, а саме кг: дерть ячмінна – 1,1, дерть пшенична – 0,23, макуха соняшникова – 0,16, соевий шрот – 0,17, сіль кухонна – 6 г, крейда – 19 г, премікс – 70 г.

Після відлучення від свиноматок, поросята другої дослідної групи додатково до основного раціону одержували жирову добавку, у вигляді нехарчової соняшnikової олії у кількості 26 г на голову на добу.

Поросята третьої дослідної групи додатково до раціону отримували крім жирової добавки в кількості 26 г, ще й незамінну амінокислоту лізин – 0,80 г.

Результати досліджень. Використання в годівлі молодняку свиней жирової та жиролізинової добавок мало позитивний вплив на їх продуктивність (табл. 2).

Так, загальний приріст другої дослідної групи, до складу раціону якої додатково входила жирова добавка збільшився на 3,8 кг або 9,5 %, а в третій дослідній групі до складу раціону якої входила жиролізинова добавка на 6,4 кг або 16,1 % порівняно з контрольною групою (1 група) ($P < 0,001$).

2. Показники продуктивності молодняку свиней за основний період досліду ($M \pm m$, $n=12$)

Показник	Групи поросят		
	1 контрольна	2 дослідна	3 дослідна
Жива маса 1 голови			
При постановці на дослід, кг	17,1±0,22	17,1±0,27	17,1±0,28
Кінцева жива маса, кг	56,9±0,53	60,7±0,61	63,3±0,56
Тривалість періоду, діб	90	90	90
Приріст живої маси			
Загальний, кг	39,8±0,43	43,6±0,43***	46,2±0,41***
Середньодобовий, г	442,2±4,83	483,9±4,75***	513,7±4,50***
± до контролю, г	-	+41,7	+71,5
± до контролю, %	-	+9,4	+16,2
Витрати корму на 1 кг приросту, к. од.	4,8	4,6	4,3
± до контролю, к. од.	-	-0,2	-0,5
± до контролю, %	-	-4,2	-10,4

Примітка: *** – різниця вірогідна при $P < 0,001$

За 90 діб основного періоду у другій дослідній групі, якій згодовували жирову добавку у вигляді нехарчової соняшникової олії, спостерігали підвищення середньодобових приростів на 41,7 г або 9,4 % порівняно з контрольною групою, в третій дослідній групі – на 71,5 г або 16,2 % ($P < 0,001$). Також зменшились витрати кормів на 1 кг приросту у свиней другої дослідної групи на 0,2 к. од. або 4,2 %, в третій дослідній групі – на 0,5 к. од. або 10,4 %.

Обробка одержаних даних методом математичної статистики засвідчила, що різниця у загальному та середньодобовому приростах між свиньми контрольної і дослідних груп є вірогідною ($P < 0,001$).

Післядія згодовування жирової та жиролізинової добавок молодняку свиней в заключний період досліду характеризується незначним збільшенням середньодобових приростів (табл. 3).

3. Показники продуктивності молодняку свиней в заключний період дослід (M±m, n=12)

Показник	Групи поросят		
	1 контрольна	2 дослідна	3 дослідна
Жива маса 1 голови			
При постановці на дослід, кг	56,9±0,53	60,7±0,61	63,3±0,56
Кінцева жива маса, кг	113,9±0,94	118,8±0,78	122,5±0,92
Тривалість періоду, діб	90	90	90
Приріст живої маси			
Загальний, кг	57,0±0,78	58,2±0,66	59,2±0,83
Середньодобовий, г	633,0±8,69	646,3±7,36	657,6±9,17
± до контролю, г	-	+13,3	+24,6
± до контролю, %	-	+2,1	+3,9
Витрати корму на 1 кг приросту, к. од.	5,5	5,4	5,3
± до контролю, к. од.	-	-0,1	-0,2
± до контролю, %	-	-1,8	-3,6

Так, у тварин другої дослідної групи, до складу раціону якої входила жирова добавка збільшилися середньодобові прирости на 13,3 г, або 2,1 %, а третьої дослідної групи, в складі раціону якої була жиролізінова добавка на 24,6 г кг або 3,9 %. Різниця між контрольною та дослідними групами не вірогідна.

Висновки. Дослідження показали, що додавання жирової та жиролізінової добавок до раціонів молодняку свиней позитивно вплинуло на інтенсивність їх росту, а саме збільшення загального, середньодобового приростів та зменшення витрат кормів на 1 кг приросту.

Бібліографічний список

1. *Алиева А. А.* Жиры в питании сельскохозяйственных животных. – М.: Агропромиздат, 1987. – 406 с.
2. *Плохинский Н. А.* Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969.- С. 352.
3. *Хохрин С. Н.* Кормление свиней. – М.: Колос, 1982. – С. 33.
4. *Шкункова Ю. С.* Кормление свиней на фермах и комплексах. – Л.: Наука, 1988. – 255 с.